

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO KULTURE I MEDIJA

UPRAVA ZA ZAŠTITU KULTURNE BAŠTINE

KLASA: UP/I-612-08/25-06/0035

URBROJ: 532-06-02-02-02/1-25-2

Zagreb, 4. rujna 2025.

Ministarstvo kulture i medija (OIB 37836302645) na temelju članka 15. Stavka 2. Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara ("Narodne novine" broj 145/24) i članka 4. stavka 2. te članka 7. Pravilnika o obliku, sadržaju i načinu vođenja Registra kulturnih dobara Republike Hrvatske („Narodne novine“, broj 19/2023), donosi

ODLUKU

1.

Prolašava se da **Zgrada željezničkog kolodvora Opatija - Matulji u Matuljima** na k. č. 2720/12 (zk. ul. 3145) i 2720/9 (zk. ul. 3144), sve k.o. Matulji ima status kulturnoga dobra.

2.

Obuhvat kulturnog dobra iz točke 1. ove Odluke određen je k. č. 2720/12 i 2720/9, sve k.o. Matulji.

Kopija Izvoda iz katastarskog plana Državne geodetske uprave, Područnog ureda za katastar Rijeka, Odjela za katastar nekretnina Opatija, OSS evidencijski broj: 999034/2025 od 7. travnja 2025. godine u mjerilu 1:1000 s ucrtanim obuhvatom kulturnoga dobra sastavni je dio ove Odluke.

3.

Za kulturno dobro iz točke 1. ove Odluke određuje se kontaktna zona sukladno čl. 17. Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara. Granice predmetne kontaktne zone određene su k. č. 1224/1, 1224/2, 2720/20, 2720/19, 2720/18, 2720/17, 929, istočni dio 2720/3, 2720/16, 2720/15, 2720/14, 2720/6, 2720/5, 2720/4, 2720/7, 2720/13, 2720/11, 2720/10, 2720/8, sve k.o. Matulji.

Grafički prilog s vidljivim obuhvatom kontaktne zone također je sastavni dio ove Odluke.

4.

Utvrđuje se sljedeći sustav mjera zaštite kulturnoga dobra iz točke 1. i unutar granica iz točke 2. ove Odluke:

- vlasnici kulturnog dobra, nositelji prava na kulturnom dobru i drugi imatelji kulturnog dobra dužni su provoditi mjere njegove zaštite i očuvanja sukladno odredbama Zakona;
- zaštitne i druge radovi na kulturnom dobru i njegovoj opremi mogu provoditi samo ovlaštene pravne i fizičke osobe uz suglasnost Ministarstva kulture i medija;
- kulturno dobro, njegovi dijelovi i oprema mogu biti predmet kupoprodaje samo pod uvjetima iz članaka 78. – 83. Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara;
- kulturno dobro, njegove dijelove i opremu potrebno je čuvati i održavati u izvornom stanju primjenom metoda i tehnika potvrđenih pozitivnom konzervatorsko-restauratorskom praksom;
- konzervatorsku rekonstrukciju pojedinih dijelova kulturnog dobra u svrhu očuvanja njegove cjelovitosti, moguće je provesti na osnovu dostatne arhivske i stručno utemeljene dokumentacije;

- složenijim zahvatima prethodi izrada konzervatorskog elaborata kojim će se utvrditi utjecaj zahvata na utvrđena svojstva kulturnog dobra.

5.

Na području kontaktne zone iz točke 3. ove Odluke utvrđuju se sljedeće mjere radi osiguranja zaštite vrijednosti kulturnoga dobra iz točke 1. ove Odluke:

- građevinski i drugi zahvati ne smiju ugroziti fizički i/ili vizualni integritet kulturnog dobra iz točke 1. ove Odluke;
- postojeće građevine nastale za potrebe željeznice moguće je sanirati i rekonstruirati u izvornim gabaritima i oblikovnim obilježjima, te privesti adekvatnoj namjeni. Dogradnja i nadogradnja nisu prihvatljive;
- moguće je provesti konzervatorsku rekonstrukciju nadstrešnice tramvajske stanice na osnovu dostatne arhivske i stručno utemeljene dokumentacije;
- pješačke i kolne površine te zelene površine i drvorede potrebno je urediti u duhu povijesnog ambijenta koji pripada kulturnom dobru iz točke 1. ove Odluke, te ih primjereno održavati.

6.

Predmetno kulturno dobro s obuhvatom iz točke 2. ove Odluke i mjerama zaštite i očuvanja kulturnih dobara upisat će se u Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske – Listu zaštićenih kulturnih dobara pod brojem **Z – 7925**.

7.

Nalaže se tijelu državne uprave nadležnom za katastar i nadležnom općinskom sudu provedba zabilježbe kulturnog dobra u katastar i zemljišnu knjigu na katastarskim česticama utvrđenim ovom Odlukom.

O b r a z l o ž e n j e

Zgrada željezničkog kolodvora Opatija - Matulji smještena je sjeverno od centra naselja Matulji na spojnoj željezničkoj pruzi Rijeka – Šapjane. Glavna zgrada je troetažna, pravokutnog tlocrta, pokrivena četverostrešnim krovom. Uz sjeverno pročelje je položen prizemni vestibul dok su uz zapadno pročelje, usporedno s prugom, dograđeni prostori čekaonica drugog i prvog razreda (tzv. Carska čekaonica). U prizemlju su smješteni javni prostori, dok su na katovima stanovi za osoblje kolodvora. Podrumske prostorije su samo ispod jednog dijela građevine, organizirane u spremišta.

Građevina je izvedena u historicističkom stilu s elementima secesije. Pročelja prizemlja i prvoga kata su građena pravilno klesanim kamenom dok je drugi kat izveden u kombinaciji kamena i vidljive pune opeke. Uglovi građevine naglašeni su kamenim klesancima, a prozori i vrata kamenim okvirima. Središnji istaknuti rizalit pročelja pripada izvornom nukleusu zgrade koja je u više navrata, ali u kratkom vremenskom razdoblju, dograđivana i nadograđivana. U prizemlju se ističe veliki središnji vestibul s parovima željeznih stupova čije kapitule krase pozlaćene rozete i arhitektonskim dekoracijama stropova i zidova izvedenim u žbuci i štuko masi (kanelirani pilastri, vijenci, volute i ovuli). Pojedini dijelovi sačuvane opreme prizemlja, kao što su metalne rolete prostorije prtljage (garderobe) ili peć čekaonice, nose natpise proizvođača iz Beča i datiraju iz vremena izgradnje kolodvorske zgrade, a sačuvani su i primjeri dekorativnog jetkanog ostakljenja vratnica i prozorskih krila te drvene Thonet klupe u tzv. Carskoj čekaonici. Soba šefa kolodvora (prometnika) oslikana je šablonskim oslicima i opremljena izvornim namještajem iz Beča; sefom i patentiranim vatrootpornim radnim ormarom iz 1890-tih g., proizvođača tvrtke R. Tanczos.

Naime, austrijsko Društvo južnih željeznica izgradilo je željezničku prugu Beč – Trst 1857. godine, dok je odvojak pruge od Pivke (tada Sveti Petar na Krasu) do Rijeke pušten u promet 1873. godine (tzv. Šenpeterska pruga). Matulji tada postaju željeznička postaja Opatija, dok su preostale postaje Šapjane, Jurdani i Rukavac. U vrijeme izgradnje, prvotna stanica *Abbazia – Mattuglie* bila je skromnija kamena

katnica, vrlo slična ostalim postajama na trasi pruge od Pivke do Rijeke, no kako Društvo južnih željeznica u istom razdoblju gradi i kolijevku hrvatskog priobalnog turizma, Opatiju koja se ubrzano razvija kao klimatsko lječilište, i željeznička se postaja *Abbazia – Mattuglie*, nedugo od prvotne izgradnje, dograđuje, uređuje i oprema. Završna faza izgradnje podudarna je s uvođenjem tramvajske pruge Matulji – Opatija – Lovran, 1908. godine, kada željeznički kolodvor Opatija – Matulji postaje i polazna postaja tramvaja.

Od dvije relativno podudarne čekaonice u dograđenom zapadnom prizemnom krilu zgrade, ona zapadna se, sukladno navodima u literaturi, ističe kao tzv. Carska čekaonica. Takav naziv povezan je sa zabilježenim posjetima Opatiji brojnih kraljevskih i carskih figura još od samih početaka razvoja Opatije kao lječilišne i turističke destinacije pri čemu valja istaknuti dolazak Franje Josipa I u Matulje 29. ožujka 1894. godine noćnim „dvorskim lovačkim vlakom“. Naziv Carska / Kraljevska čekaonica do danas je zadržan kao svojevrsni *hommage* tom važnom događaju, ali i podsjetnik na zlatno doba Opatije koju je krajem 19. i početkom 20. stoljeća posjećivala europska društvena elita.

Zgrada željezničkog kolodvora Opatija - Matulji ima vrlo visoku povijesnu vrijednost jer je njezinom izgradnjom omogućeno približavanje Kvarnera središtu Austro - Ugarske Monarhije. Zbog sačuvanosti građevine u obliku iz posljednje faze izgradnje, a posebno uslijed značajne zastupljenosti izvornih materijala i opreme, kulturno dobro ispunjava uvjete izvornosti i cjelovitosti. Nadalje, prvotna manja stanica se zbog nesvakidašnje namjene željezničke postaje znamenitog kvarnerskog lječilišta Opatije ubrzano dograđivala i razvila u mali kolodvor postavši ujedno i polazna stanica tramvaja pa je sama građevina oblikovana kao svojevrsna posebnost na pruži od Pivke do Rijeke, unutar koje se posvećenost estetskom dojmu prepoznaje u pažljivo biranim detaljima opreme interijera. Okoliš zgrade, prostor perona i same pruge te kamena skladišta iz faze izgradnje prvotne zgrade očuvani su uz manje izmjene. Stoga prostor ima i vrlo visoku ambijentalnu vrijednost. Povijesna namjena je očuvana, dok je društvena i asocijativna vrijednost prepoznata uslijed povezivanja mjesta s dolascima znamenitih povijesnih ličnosti. Izgradnja zgrade željezničkog kolodvora Opatija - Matulji obilježila je sam početak razvoja modernog turizma u Hrvatskoj te ima nacionalni značaj.

Kontaktna zona, osim pruge i perona, obuhvaća građevine i strukture koje su s kolodvorskom zgradom činile funkcionalnu cjelinu, a riječ je o kamenim skladištima, garažama te pomoćnim zgradama. Unutar područja nalazi se i povijesno zanimljivo postrojenje elektrovučne podstanice Matulji. Postrojenje je sagrađeno 1936. g. u sklopu elektrifikacije pruge Trst – Divača – Rijeka i slovi kao jedino takvo postrojenje u Europi, a koje je još u funkciji. Osim toga, uz zgradu se nalaze hortikulturno uređene površine s ostacima izvorne opreme te parkiralište s vrijednim drvoredom cedrova. Na prilazu kolodvoru iz smjera Rijeke nalazi se trafostanica iz istog razdoblja.

Na osnovi postupka provjere i stručnog vrednovanja kojim je utvrđeno da su ispunjeni svi kriteriji propisani člankom 14. Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara, Stručno povjerenstvo za utvrđivanje statusa kulturnoga dobra, na sjednici održanoj 6. i 13. lipnja 2025. godine predložilo je donošenje odluke kojom proglašava da Zgrada željezničkog kolodvora Opatija - Matulji ima status kulturnoga dobra u smislu članka 15. Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara te se, sukladno članku 19. stavku 2. istoga Zakona, određuje upis u Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske – Listu zaštićenih kulturnih dobara (točka 6. Odluke).

O ovom postupku stranke su prethodno obaviještene, sukladno članku 15. stavku 4. Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara.

Obuhvat kulturnoga dobra (točka 2. Odluke), sustav mjera zaštite (točka 4. Odluke) i nalažanje tijelu državne uprave nadležnom za katastar i nadležnom općinskom sudu provedbu zabilježbe kulturnog dobra u katastar i zemljišnu knjigu na katastarskim česticama utvrđenim ovom Odlukom (točka 7. Odluke) određeni su sukladno članku 19. stavcima 2 i 5. Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara. Obuhvat kontaktne zone i mjere radi osiguranja zaštite vrijednosti kulturnoga dobra iz točke 1. Odluke (točke 3. i 5. Odluke) određene su sukladno članku 17. Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara.

Člankom 126. stavkom 2. Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara („Narodne novine“, br. 145/24.) propisano je da će ministar nadležan za kulturu donijeti u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona, između ostalih, i pravilnik iz članka 20. stavka 4. ovoga Zakona, kojim se propisuje oblik, sadržaj i način vođenja Registra, dok stavak 3. istoga članka Zakona, propisuje da do stupanja na snagu propisa iz stavka 2. ovoga članka, ostaju na snazi između ostalih i Pravilnik o obliku, sadržaju i načinu vođenja Registra kulturnih dobara Republike Hrvatske (»Narodne novine«, br. 19/23.)

Iz navedenih razloga riješeno je kao u izreci.

Uputa o pravnome lijeku:

Protiv ove Odluke nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor tužbom nadležnom Upravnom sudu. Tužba se podnosi u roku od 30 dana od isteka osmog dana od dana javne objave Odluke na mrežnim stranicama Ministarstva kulture i medija. Tužba se predaje nadležnom Upravnom sudu neposredno u pisanom obliku, usmeno na zapisnik ili se šalje poštom. Uz tužbu se dostavlja izvornik ili preslika ove Odluke za Upravni sud, prijepis tužbe i priloga za tuženika, a ako ih ima i za svaku zainteresiranu osobu.

RAVNATELJ

Tomislav Petrincec, dipl. ing. arh.

Dostaviti:

1. Svim vlasnicima i drugim imateljima – objavom Odluke na mrežnim stranicama Ministarstva kulture i medija:
Ministarstvo prostornog uređenja, graditeljstva i državne imovine, Republike Austrije 14, 10000 Zagreb
HŽ Infrastruktura d.o.o., Mihanovićeve 12, 10 000 Zagreb
2. Općina Matulji, Trg maršala Tita 11, 51 211 Matulji
3. Općinski sud u Rijeci, Zemljišnoknjižni odjel Opatija, Maršala Tita 3, 51 410 Opatija
4. Državna geodetska uprava, Područni ured za katastar Rijeka, Odjel za katastar nekretnina Opatija, Maršala Tita 4, 51 410 Opatija
5. Ministarstvo kulture i medija, Uprava za zaštitu kulturne baštine, Runjaninova 2, Zagreb
- Područni konzervatorski ured Rijeka
6. Ministarstvo kulture i medija, Uprava za arhive, knjižnice i muzeje, Runjaninova 2, Zagreb
- Odjel za Registar kulturnih dobara RH, ovdje
- Pismohrana, ovdje

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNA GEODETSKA UPRAVA
PODRUČNI URED ZA KATASTAR RIJEKA
ODJEL ZA KATASTAR NEKRETNOSTI OPATIJA

K.o. MATULJI
k.č.br.: 2720/9

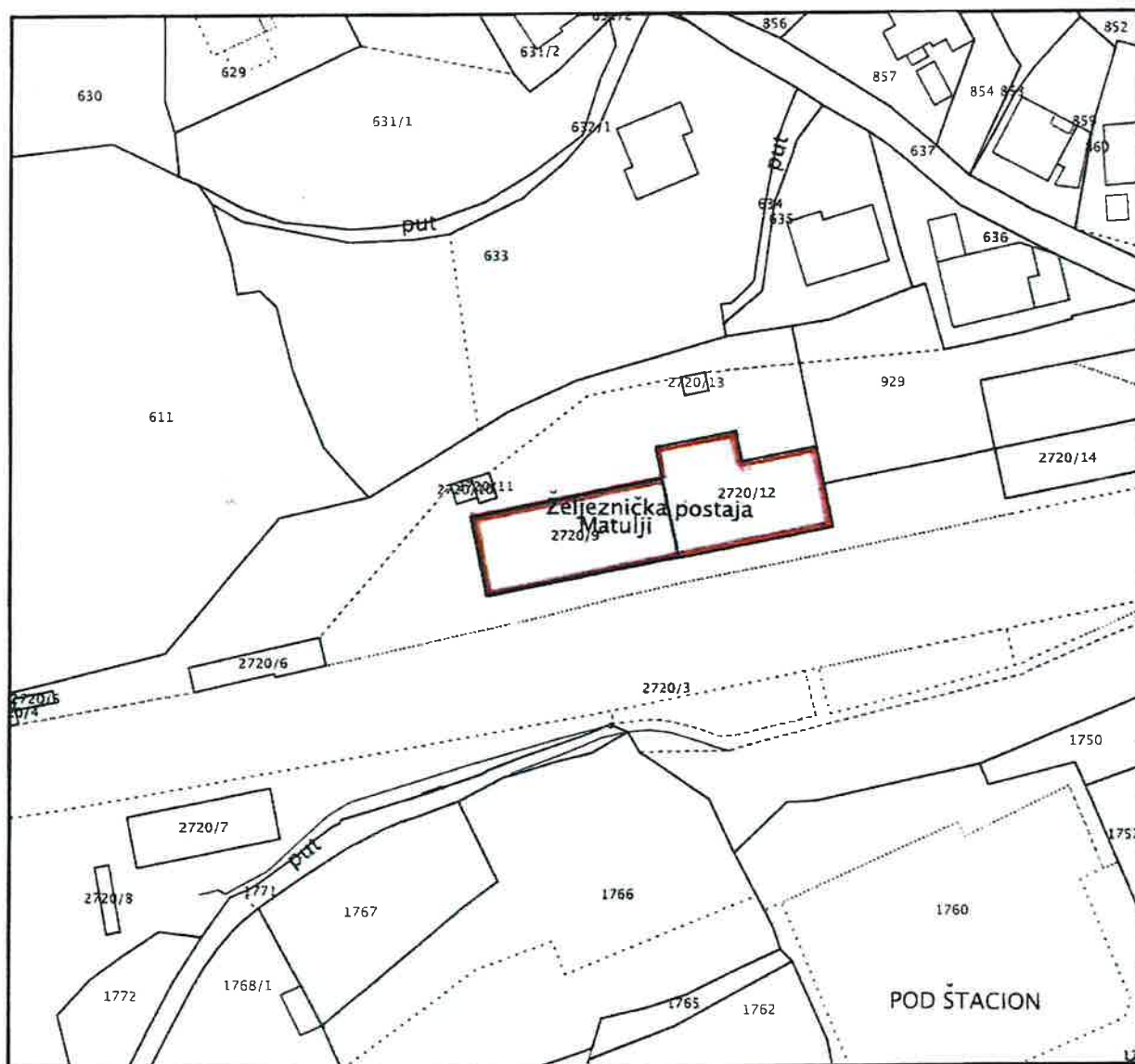
Stanje na dan: 07.04.2025.

OSS evidencijski broj: 999034/2025

IZVOD IZ KATASTARSKOG PLANA

Mjerilo 1:1000

Izvorito mjerilo 1:1000

Sukladno Zakonu o upravnim pristojbama (»Narodne novine«, br. 115/16) te Uredbi o tarifi upravnih pristojbi (»Narodne novine«, br. 92/21 i 93/21), upravna pristojba po Tar. Br. 1. ne naplaćuje se.

Kontrolni broj: 30313897e7de514

Ovaj izvod iz katastarskog plana je elektronički dokument koji sadržava podatke iz katastarskog plana. Podatci su izdvojeni iz katastarskog plana i nisu obavezujući. Za detaljnije informacije posjetite stranicu <https://www.geodetska-uprava.hr> ili kontaktirajte našu službu za korisnike na broju 116 116.

